

1 Maksājuma rīkojuma procedūra

Jā. Civilprocesa kodeksa (*tsiviilkohtumenetluse seadustik*) 49. pants reglamentē paātrināto maksājuma rīkojumu procesu.

1.1 Procedūras darbības joma

1.1.1 Uz kādām prasībām procedūra attiecas (piemēram, tikai uz naudas prasībām, tikai uz līgumpamatotām prasībām utt.)?

Šis process ir piemērojams no privāttiesību attiecībām izrietošiem prasījumiem un ir attiecināms uz noteiktu naudas summu maksājumiem.

Paātrinātais maksājuma rīkojumu process nav piemērojams ārpuslīgumiskiem prasījumiem, izņemot:

prasījumus, kas izriet no Transportlīdzekļu civiltiesiskās apdrošināšanas likuma (*liikluskindlustuse seadus*);

prasījumus, ar ko parādnieks ir izdevis apliecinājumu par pienākumu vai ar ko ir noslēgts cits līgums, ar kuru tiek uzlikts pienākums veikt darbību.

Paātrināto maksājuma rīkojumu procesu nepiemēro, ja:

līgumraksta iesniegšanas brīdī prasībai vēl nav iestājies termiņš, izņemot prasības par kavējuma naudu, ko iesniedz kā blakusprasību, vai ja prasības iesniegšana ir atkarīga no savstarpēju saistību izpildes, bet šādas saistības vēl nav izpildītas;

prasības priekšmets ir kompensācija par nemateriāliem zaudējumiem;

prasība tiek iesniegta pret bankrotētāju;

prasība, kas iesniegta pret vairākiem parādniekiem, neizriet no viena un tā paša pamata vai saistībām.

Paātrinātais maksājuma rīkojumu process nav piemērojams blakusprasībām, ja tās pārsniedz pamatprasības apmēru.

1.1.2 Vai prasību summai ir maksimālais apmērs?

Jā. Paātrinātais maksājuma rīkojumu process nav piemērojams prasībām, kuru apmērs pārsniedz EUR 6400. Šī summa aptver gan pamatprasību, gan blakusprasības.

1.1.3 Procedūras izmantošana ir obligāta vai izvēles?

Paātrinātā maksājuma rīkojumu procesa piemērošana ir brīvprātīga. Kreditors var izlemt, vai tas šajā gadījumā vēlas pieteikties paātrinātajam procesam vai ierosināt parasto procesu.

1.1.4 Vai procedūru var piemērot, ja atbildētājs dzīvo citā dalībvalstī vai trešā valstī?

Jā. Valsts tiesību aktos nav noteikti ierobežojumi attiecībā uz paātrinātā maksājuma rīkojumu procesa piemērojamību atbildētājiem, kuri ir citas valsts rezidenti. Eiropas Savienībā atbildētāja jurisdikciju nosaka saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1215/2012.

1.2 Kompetentā tiesa

Līgumrakstus par paātrināto maksājuma rīkojumu procesu izskata Pērnavas Rajona tiesas Hāpsalas Tiesu nama (*Pärnu Maakohtu Haapsalu kohtumaja*) Maksājuma rīkojumu departaments.

1.3 Oficiālās prasības

1.3.1 Vai jāizmanto standarta veidlapas? Ja jā – kur var saņemt šādu veidlapu?

Paātrinātais maksājuma rīkojumu process norisinās elektroniski, un to tiesai var ierosināt vienīgi publiskajā e-dokumentu portālā *E-toimik* vai izmantojot informācijas sistēmu datu apmaiņas slāni *X-tee (X-road)*.

Izmantojot *E-toimik*, līgumrakstus var iesniegt tīmekļa vietnē <https://www.e-toimik.ee/>.

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 485. panta 2. punktu iebildumus var iesniegt, izmantojot maksājuma ierosinājuma veidlapai pievienoto veidlapu vai citu veidlapu. Veidlapas atrodamas arī Tieslietu ministrijas tīmekļa vietnē (*Justiitsministeerium*):

<http://www.just.ee/et/eesmargid-tegevused/maksekasumenetus-ja-e-toimik>.

1.3.2 Vai mani jāpārstāv advokātam?

Nē, pārstāvja iecelšana nav obligāta.

1.3.3 Cik sīki izklāstītam jābūt prasības pamatojumam?

Līgumrakstā par paātrināto maksājuma rīkojumu procesu jāietver īss apraksts par apstākļiem, uz kuriem balstīta prasība, un īss apraksts par pierādījumiem, kurus līgumraksta iesniedzējs var iesniegt, lai prasību pamatotu. Prasībai ir jābūt balstītai uz faktiem, un tā ir jāpamato ar dokumentāriem pierādījumiem. Prasība ir nepārprotami nepamatota, ja, ņemot vērā apstākļus, kas līgumrakstā norādīti kā maksājuma rīkojuma pamatojums, prasību nav iespējams juridiski apmierināt.

1.3.4 Vai jāiesniedz rakstiski prasības pierādījumi? Ja jā – kādus dokumentus atzīst par pierādījumu?

Nav jāiesniedz dokumentāri pierādījumi, lai apstiprinātu, ka prasība ir iesniegta. Taču līgumrakstā ir jāiekļauj īss apraksts par pierādījumiem, kurus līgumraksta iesniedzējs var iesniegt, lai pamatotu savu prasību.

1.4 Pieteikuma noraidīšana

Tiesa atsakās izpildīt līgumrakstu par paātrinātā maksājuma rīkojumu procesa piemērošanu, ja:

paātrinātā maksājuma rīkojumu procesa piemērošana nav atļauta saskaņā ar Civilprocesa kodeksu;

līgumraksts neatbilst Civilprocesa kodeksā noteiktajām prasībām;

maksājuma priekšlikums nav ticis iesniegts parādniekam saprātīgā laikposmā, un nav iespējams to nodot ar publisku paziņojumu, un līgumraksta iesniedzējs ir skaidri pieprasījis, lai process tiktu izbeigts, ja tiek iesniegts iebildums;

līgumraksta iesniedzējs tam noteiktajā termiņā neinformē tiesu par rezultātiem, kādi gūti iesniegšanā tiesvedības dalībniekam;

kļūst acīmredzams, ka pastāv jebkāds pamats, lai procesu apturētu.

1.5 Apelācijas sūdzības

Nolēmums, ar ko atsakās apmierināt līgumrakstu par maksājuma rīkojumu procesa piemērošanu, nav pārsūdzams. Atteikums apmierināt līgumrakstu neierobežo līgumraksta iesniedzēja tiesības celt prasību tiesā vai paātrinātajā maksājuma rīkojumu procesā.

1.6 Paziņojums par iebildumu

Parādniekam ir tiesības iesniegt iebildumu par prasījumu vai tā daļu tajā tiesā, kas izdevusi maksājuma priekšlikumu, 15 dienu laikā vai arī 30 dienu laikā, ja maksājuma priekšlikums izsniegts ārvalstīs.

Iebildumu var iesniegt, izmantojot maksājuma priekšlikumam pievienoto veidlapu vai citu veidlapu. Iebilduma pamatojums nav jānorāda.

1.7 Paziņojuma par iebildumu sekas

Ja parādnieks iesniedz iebildumu pret maksājuma priekšlikumu pirms noteiktā termiņa, tiesa, kas maksājuma priekšlikumu ir sagatavojusi, turpina lietu izskatīt vai nodod to tiesai, kas norādīta lūgumrakstā par paātrināto maksājuma rīkojumu procesu, vai tiesai, kas norādīta attiecīgo pušu kopīgajā pieteikumā. Dzīvokļa īpašuma vai kopīpašuma lietās pieteikuma process tiek turpināts, izņemot gadījumu, ja pieteicējs ir pieprasījis veikt darbības vai izbeigt procesu. Tiesvedības gadījumā prasību uzskata par ierosinātu brīdīt, kad ir iesniegts lūgumraksts par paātrinātā maksājuma rīkojumu procesa piemērošanu.

Ja lūgumraksta iesniedzējs ir nepārprotami pieprasījis procesa izbeigšanu gadījumā, ja tiek iesniegts iebildums, process tiek izbeigts.

Ja parādnieks iebildumā par maksājuma priekšlikumu lūgumraksta iesniedzēja prasību atzīst daļēji, tiesa, kas lietu izskata, izdod maksājuma rīkojumu, pieņemot nolēmumu par parādnieka atzītās summas atgūšanu, un turpina izskatīt lietas vai lūgumraksta pārējo daļu.

1.8 Paziņojuma par iebildumu neesamības sekas

1.8.1 Kas jādara, lai panāktu izpildāmu tiesas lēmumu?

Ja parādnieks nesamaksā maksājuma priekšlikumā norādīto summu un savlaicīgi neiesniedz iebildumu par maksājuma priekšlikumu, tiesa izdod maksājuma rīkojumu par attiecīgo summu.

1.8.2 Vai šis lēmums ir galīgs, vai arī atbildētājam ir dota iespēja lēmumu pārsūdzēt?

Maksājuma rīkojumā jābūt ietvertam skaidrojumam par parādnieka tiesībām nolēmumu pārsūdzēt 15 dienu laikā vai — ja maksājuma priekšlikums ir izsniegts ārvalstīs — 30 dienu laikā. Ir jānodrošina, lai parādniekam tiktu sniegts skaidrojums par to, ka nolēmumu var pārsūdzēt, pamatojoties vienīgi uz šādiem apstākļiem:

maksājuma priekšlikums parādniekam nodots kā citādi, nevis personiski pret parakstu vai elektroniski, un ne parādnieka vainas dēļ tas nav nodots laicīgi, kā rezultātā parādnieks laicīgi nav varējis iesniegt iebildumu;

parādnieks nav varējis iesniegt iebildumu par maksājuma priekšlikumu tāda pamatota iemesla dēļ, kas ir ārpus parādnieka kontroles;

nav izpildīti paātrinātā maksājuma rīkojuma procesa priekšnosacījumi, vai paātrinātā maksājuma rīkojuma procesa nosacījumi tikuši kā citādi būtiski pārkāpti, vai arī prasība, uz kuru attiecas paātrinātais process, ir nepārprotami nepamatota.

Parādnieka juridiskais pārstāvis vai parādnieka vienīgais tiesību un saistību pārņēmējs var iesniegt apelācijas sūdzību pret maksājuma rīkojumu divos mēnešos no dienas, kad tas par maksājuma rīkojumu ir uzzinājis, ja kļūst nepārprotami skaidrs, ka brīdīt, kad tika pieņemts tiesas spriedums, pastāvēja apturēšanas iemesls, taču tiesa par to nezināja vai nevarēja zināt. Personai, kura iesniedz apelācijas sūdzību pret nolēmumu, tas jādara, pamatojoties uz kādu no iepriekš minētajiem apstākļiem.

Lapa atjaunināta: 04/01/2022

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.